

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра (циклова комісія) соціальної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор (заступник директора)
з навчальної роботи

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВС.022 ТЕХНІКИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузі знань 05 Соціально-поведінкові науки

(шифр і назва напрямку)

спеціальності_053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація соціальна психологія

(назва спеціалізації)

факультет філософський

Івано-Франківськ – 2017 рік

**ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ**

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки _____ **бакалавр** _____

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму _____ **6.030102** _____ **«Психологія»**

(шифр і назва напряму)

спеціальності _____

(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПН ПП.17)

Івано-Франківськ

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології Вітюк Н.Р.

Обговорено та рекомендовано до видання Президією Науково-методичної комісії з напрямку підготовки 6.030102 «Психологія»

(шифр і назва напрямку)

“ ___ ” _____ 201__ р., протокол № _____

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни за обраним студентами напрямом спеціалізації «Технології розвитку комунікативної компетентності» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ОКР Бакалавр напряму підготовки спеціальності 6.030.102 «Психологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психологічні закономірності поведінки та спілкування людей, включених у професійну діяльність, а також основні способи та умови формування комунікативної компетентності особистості у діловому та позаділовому спілкуванні, розвиток комунікативного потенціалу студентів-майбутніх психологів.

Міждисциплінарні зв'язки:

Перелік дисциплін, на які спирається психологія спілкування	Перелік дисциплін, вивчення яких спирається на психологію спілкування
<ul style="list-style-type: none">- філософія,- соціологія,- соціальна психологія,- література,- культурологія та ін.	<ul style="list-style-type: none">- педагогіка,- правознавство,- військові науки,- психологія управління,- психологія сім'ї,- психологія конфлікту,- менеджмент та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Комунікація як соціально-психологічний феномен
2. Психологічні технології розвитку комунікативної майстерності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Технології розвитку комунікативної компетентності» є: розкрити основні особливості поведінки та спілкування людей, включених у професійну діяльність; навчити студентів розв'язувати типову задачу діяльності, наведеної в ОКХ; сприяти розвитку їх комунікативної компетентності, що дозволить їм виконувати типові завдання професійної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Технології розвитку комунікативної компетентності» є: ознайомлення студентів із головними теоретичними проблемами та концепціями психології комунікації; підвищення ефективності розвитку комунікативного потенціалу студентів; розвиток їх професійної комунікативної компетентності; формування знань і умінь, якими повинен володіти студент, наведеними в ОКХ.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні закономірності обміну інформацією, організації міжособистісної взаємодії та сприймання людьми один одного в процесі спілкування;
- психологічні особливості поведінки учасників комунікації;
- психологічні технології організації ефективної ділової та неформальної взаємодії;
- технології розвитку комунікативного потенціалу особистості.

вміти:

- використовувати здобуті знання в практичній діяльності;

- аналізувати комунікативні ситуації й прогнозувати їх розвиток;
- проводити цілеспрямовану роботу щодо профілактики й попередження труднощів у спілкуванні;
- розробляти і використовувати спеціальні технології і техніки розвитку комунікативних можливостей особистості, подолання проблем у спілкуванні.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Комунікація як соціально-психологічний феномен

Тема 1. Комунікативна компетентність як умова професіоналізму особистості

Зміст. Професіоналізм діяльності і спілкування особистості – актуальна потреба сучасного суспільства. Етапи розвитку професійних здібностей та вмінь.

Комунікативна природа діяльності психолога.

Поняття про комунікативну компетентність особистості. Структура комунікативної компетентності. Критерії комунікативної компетентності та чинники її формування.

Тема 2. Комунікація в структурі процесу спілкування

Зміст. Поняття “спілкування”. Співвідношення понять «спілкування» і «комунікація». Комунікація в структурі спілкування.

Основні функції спілкування. Види та форми спілкування. Характеристика спілкування як комунікативного процесу. Аксиоми комунікації. Фази і види комунікації. Рівні спілкування. Зміна ролі комунікації в інформаційному суспільстві.

Тема 3. Психологічна характеристика суб'єктів комунікації.

Зміст. Роль спілкування для психічного розвитку людини. Потреби і мотиви особистості у спілкуванні. Особливості онтогенетичного розвитку людського спілкування. Комунікативні характеристики особистості (комунікативні якості, комунікативні здібності, комунікативний потенціал, комунікативна культура). Властивості особистості, які впливають на ефективність комунікації. Поняття про стиль спілкування.

Група як суб'єкт комунікації. Психологічна характеристика масової комунікації. Поняття про ділову комунікацію, її специфіка. Види та форми ділового спілкування. Соціокультурні особливості спілкування. Жіночі й чоловічі стилі спілкування. Вікові аспекти комунікації.

Методи й методики психологічної діагностики комунікативних характеристик особистості і групи.

Тема 4. Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації.

Зміст. Поняття про засоби комунікації. Класифікація засобів комунікації. Порівняльна характеристика вербальних і невербальних засобів комунікації.

Вербальні засоби комунікації. Говоріння і слухання як компоненти вербальної комунікації. Мова і мовлення. Види мови. Діалог та монолог як види мовлення. Особливості мовлення у різних комунікативних ситуаціях.

Співвідношення понять «слухати» і «чути». Види слухання. Реакції співрозмовників у процесі слухання. Технології активного слухання.

Тема 5. Невербальні засоби комунікації.

Невербальні засоби комунікації: характеристика, класифікація.

Оптико-кінетична знакова система. Візуальні засоби комунікації. Акустичні засоби комунікації. Тактильна знакова система. Проксеміка. Допоміжні засоби комунікації.

Особливості інтерпретації невербальної інформації.

Соціокультурні, вікові та гендерні аспекти використання вербальних і невербальних засобів комунікації.

Тема 6. Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації

Зміст. Спілкування як сприймання людьми один одного (перцептивна сторона спілкування). Механізми міжособистісного сприймання (ідентифікація, емпатія, рефлексія, стереотипізація та ін.). Ефекти сприймання (ефект новизни, ефект ореолу, ефект «двох кінців» (ефект краю), ефект бумеранга, ефект первинності інформації, ефект першого враження, ефект аудиторії). Особливості формування першого враження. Тактики управління враженням під час комунікації. Особливості процесу ідентифікації під час спілкування.

Проблема взаєморозуміння під час спілкування. Суть взаєморозуміння. Помилки у процесі міжособистісного сприймання. Конструювання та інтерпретація соціальної реальності.

Змістовий модуль 2. Психологічні технології організації ефективної комунікації

Тема 7. Технологія публічного виступу.

Зміст. Поняття про техніку спілкування. Техніка говоріння і техніка активного слухання. Структура публічного виступу (етапи). Оцінка аудиторії. Методи інформування. Самопрезентація. Стили самопрезентації (за Е. Джонсом). Особливості побудови тексту.

Контакт з аудиторією. Прийоми утримання уваги аудиторії. Образ оратора. Відповіді на запитання.

Ставлення слухачів як ознака сприймання оратора і повідомлення. Вербальні і невербальні маркери ставлення аудиторії до комунікатора.

Тема 8. Технологія бесіди та дискусії.

Зміст. Диспут, дискусія, полеміка, суперечка: співвідношення понять. Технологічний інструментарій полеміки: прийоми переконання й аргументації. Побудова аргументації. Типи питань і способи їх використання

Маніпулятивні прийоми: розпізнавання й захист. Ефекти переконання.

Психологічні умови проведення успішної бесіди. Види бесід. Етапи побудови бесіди та технологічні прийоми. Умови та чинники, що впливають на характер бесіди й дискусії.

Методи групової дискусії і прийняття групових рішень.

Тема 9. Труднощі комунікації та їх подолання

Зміст. Поняття про утруднену комунікацію спілкування, її прояви. Основні причини утрудненого спілкування.

Деформації міжособистісних стосунків. Дефіцитне спілкування.

Комунікативні бар'єри, особливості їх виникнення і подолання.

Почуття й емоції у спілкування, способи їх прояву та інтерпретації. Емоційна саморегуляція у процесі спілкування, її методи та техніки

Тема 10. Технології розвитку комунікативної компетентності.

Зміст. Основні шляхи вдосконалення техніки спілкування. Психологічна допомога і психологічна консультація в корекції спілкування. Коучинг.

Тренінг комунікативної компетентності.

3. Рекомендована література

Базова література:

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Мовленнєва комунікація: Підручник. – К., 2004.
2. Аминов И.И. Психология делового общения. Учебное пособие. - 5-е изд. - М.: "Омега-Л", 2009. - 304 с.
3. Вацлавик П., Бивии Д., Джексон Д. Прагматика человеческих коммуникаций: Изучение паттернов, патологий и парадоксов взаимодействия.. — М.: Апрель-Пресс, Изд-во ЭКСМО Пресс, 2000. — 320 с.
4. Вердербер Р., Вердербер К. Психология общения. — СПб.: ПРАЙМ_ЕВРОЗНАК, 2003. — 320 с.
5. Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. – 104 с.
6. Джонсон, Девід В. Соціальна психологія: Тренінг міжособистісного спілкування. – К., 2003.
7. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. – М., 1987.
8. Вердербер Р., Вердербер К. Психология общения. - СПб.: ПРАЙМ -ЕВРОЗНАК, 2003. — 320 с.
9. Кайдалова Л.В., Пляка Л. Г. Психологія спілкування: Навчальний посібник. - Х. : НФаУ, 2011. – 132 с.
10. Леонов Н. И. Психология делового общения: Учеб. пособие. - М.: Изд-во Московского психолого-социального института; Воронеж: Издательство НПО «МОДЭК», 2005. — 256 с.
11. Зубенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування.– К.,2000.
12. Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. – СПб.: Питер, 2011. – 576 с.
13. Каган М.С. Мир общения: Проблемы межсубъектных отношений. – М., 1988.
14. Куницына В. Н., Казаринова Н. В., Погольша В. М. Межличностное общение / В. Н.Куницына, Н. В.Казаринова, В. М. Погольша. СПб.: Питер, 2001. – 544 с.
15. Льюис Д. Тренинг эффективного общения. – М., 2002.
Кинан К. Эффективное общение. – М.: Эксмо, 2006.
16. Мелибруда Е. Я – Ты – Мы: психологические возможности улучшения общения. – М., 1986.
17. Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой, В.М.Погольши. - СПб.,2001.–(Серия “Хрестоматия по психологии“).
18. Мокшанцев Р., Мокшанцева А. Социальная психология. Учебное пособие для ВУЗов. - М: Сибирское соглашение, Инфра-М, 2001 г.
19. Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / А. П. Панфилова. — М. : Издатель ский центр «Академия», 2013. — 368 с.
20. Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – (Серия “Хрестоматия по психологии”).
21. Семиченко В.А. Психология общения. – К., 1998.
22. Сидоренко Е. В. Тренинг коммуникативной компетентности в деловом взаимодействии. — СПб.: Речь, 2008. — 208 с
23. Столярченко Л. Д. Психология делового общения и управления. Учебник / Л. Д. Столярченко. — Ростов н/Д: Феникс, 2005. — 416 с.
24. Філоненко М. Психологія спілкування Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008.- 224 с. (<http://www.info-library.com.ua/books-book-163.html>)
25. Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2012. — 240 с.
26. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування: Навч.посіб. – К., 2002.

Допоміжна література:

27. Винокур В. А. В49 Уловки в споре. - СПб.: Речь, 2005. —142 с. -
28. Пиз А. Язык телодвижений. – М., 2012.
29. Руденский Е.В. Социальная психология: Курс лекций. – М., Новосибирск, 1999.
30. Семечкин Н.И. Социальная психология на рубеже веков: история, теория, исследования. Учебник Часть II. - Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 2003.
31. Шостром Э. Анти-Карнеги, или Человек-манипулятор. – Мн., 1992.
32. Шейнов В.П. Искусство убеждать. – М., 2011.
33. Щекин Г.В. Как читать людей по их внешнему облику. – К., 1992.

Інформаційні ресурси

34. Журнал «Вопросы психологии» // <http://www.voppsy.ru/frame25.htm>
35. Вісник «Психологія і педагогіка» (Київ) <http://www.psyh.kiev.ua>
36. Изард К.Э. Психология эмоций // <http://www.myword.ru>
37. Мещеряков Б.Г., Зинченко В.П. Большой психологический словарь // <http://www.koob.ru>
38. Почепцов Г. Теория коммуникации // <http://www.koob.ru>
39. Психологический словарь // <http://www.voppsy.ru/dictionary.htm>
40. Філоненко М.М. Психологія спілкування// http://pidruchniki.ws/00000000/psihologiya/psihologiya_spilkuvannya_-_filonenko_mm

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік

5. Засоби діагностики успішності навчання

Діагностика знань студентів здійснюється з допомогою:

- 1) усних та письмових опитувань на практичних заняттях;
- 2) письмових контрольних робіт;
- 3) виконання тестових завдань;
- 4) підготовка рефератів та презентацій.

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра соціальної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“ ____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.030102 «Психологія»
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет _____ філософський _____
(назва інституту, факультету)

Івано-Франківськ – 2016 рік

Робоча програма _____ психології конфлікту _____
(назва навчальної дисципліни)
для студентів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія».

„___” _____, 20__ р. – __ с.

Розробник:

кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології Вітюк Н.Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології
Протокол від __.____.2016 р. № ____

Завідувач кафедри соціальної психології

_____ (Заграй Л.Д.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ ___ ” _____ 20__ р.

Схвалено методичною комісією філософського факультету
Протокол від _____.____.201__ р. № ____

“ ___ ” _____ 20__ р.

Голова _____ (Пятківський Р.О.)
(підпис)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>0301 Соціально-політичні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>6.030102 «Психологія»</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
120 год.	164 год.		
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3 % : 66,7 %
для заочної форми навчання – 8,9 % : 91,1 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Технології розвитку комунікативної компетентності» є: розкрити основні особливості поведінки та спілкування людей, включених у професійну діяльність; навчити студентів розв'язувати типову задачу діяльності, наведеної в ОКХ; сприяти розвитку їх комунікативної компетентності, що дозволить їм виконувати типові завдання професійної діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни «Технології розвитку комунікативної компетентності» є: ознайомлення студентів із головними теоретичними проблемами та концепціями психології комунікації; підвищення ефективності розвитку комунікативного потенціалу студентів; розвиток їх професійної комунікативної компетентності; формування знань і умінь, якими повинен володіти студент, наведеними в ОКХ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні закономірності обміну інформацією, організації міжособистісної взаємодії та сприймання людьми один одного в процесі спілкування;
- психологічні особливості поведінки учасників комунікації;
- психологічні технології організації ефективної ділової та неформальної взаємодії;
- технології розвитку комунікативного потенціалу особистості.

вміти:

- використовувати здобуті знання в практичній діяльності;
- аналізувати комунікативні ситуації й прогнозувати їх розвиток;
- застосовувати вербальні і невербальні засоби комунікації;
- проводити цілеспрямовану роботу щодо профілактики й попередження труднощів у спілкуванні;
- розробляти і використовувати спеціальні технології і техніки розвитку комунікативних можливостей особистості, подолання комунікативних бар'єрів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Комунікація як соціально-психологічний феномен

Тема 1. Комунікативна компетентність як умова професіоналізму особистості

Зміст. Професіоналізм діяльності і спілкування особистості – актуальна потреба сучасного суспільства. Етапи розвитку професійних здібностей та вмінь.

Комунікативна природа діяльності психолога.

Поняття про комунікативну компетентність особистості. Структура комунікативної компетентності. Критерії комунікативної компетентності та чинники її формування.

Тема 2. Комунікація в структурі процесу спілкування

Зміст. Поняття “спілкування”. Співвідношення понять «спілкування» і «комунікація». Комунікація в структурі спілкування.

Основні функції спілкування. Види та форми спілкування. Характеристика спілкування як комунікативного процесу. Аксиоми комунікації. Фази і види комунікації. Рівні спілкування. Зміна ролі комунікації в інформаційному суспільстві.

Тема 3. Психологічна характеристика суб'єктів комунікації.

Зміст. Роль спілкування для психічного розвитку людини. Потреби і мотиви особистості у спілкуванні. Особливості онтогенетичного розвитку людського спілкування. Комунікативні характеристики особистості (комунікативні якості, комунікативні здібності, комунікативний потенціал, комунікативна культура). Властивості особистості, які впливають на ефективність комунікації. Поняття про стиль спілкування.

Група як суб'єкт комунікації. Психологічна характеристика масової комунікації. Поняття про ділову комунікацію, її специфіка. Види та форми ділового спілкування. Соціокультурні особливості спілкування. Жіночі й чоловічі стилі спілкування. Вікові аспекти комунікації.

Методи й методики психологічної діагностики комунікативних характеристик особистості

і групи.

Тема 4. Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації.

Зміст. Поняття про засоби комунікації. Класифікація засобів комунікації. Порівняльна характеристика вербальних і невербальних засобів комунікації.

Вербальні засоби комунікації. Говоріння і слухання як компоненти вербальної комунікації. Мова і мовлення. Види мови. Діалог та монолог як види мовлення. Особливості мовлення у різних комунікативних ситуаціях. Співвідношення понять «слухати» і «чути». Види слухання. Реакції співрозмовників у процесі слухання. Технології активного слухання.

Тема 5. Невербальні засоби комунікації.

Невербальні засоби комунікації: характеристика, класифікація. Оптико-кінетична знакова система. Візуальні засоби комунікації. Акустичні засоби комунікації. Тактильна знакова система. Проксеміка. Допоміжні засоби комунікації.

Особливості інтерпретації невербальної інформації. Соціокультурні, вікові та гендерні аспекти використання вербальних і невербальних засобів комунікації.

Тема 6. Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації

Зміст. Спілкування як сприймання людьми один одного (перцептивна сторона спілкування). Механізми міжособистісного сприймання (ідентифікація, емпатія, рефлексія, стереотипізація та ін.). Ефекти сприймання (ефект новизни, ефект ореолу, ефект «двох кінців» (ефект краю), ефект бумеранга, ефект первинності інформації, ефект першого враження, ефект аудиторії). Особливості формування першого враження. Тактики управління враженням під час комунікації. Особливості процесу ідентифікації під час спілкування.

Проблема взаєморозуміння під час спілкування. Суть взаєморозуміння. Помилки у процесі міжособистісного сприймання. Конструювання та інтерпретація соціальної реальності.

Змістовий модуль 2. Психологічні технології організації ефективного комунікації

Тема 7. Технологія публічного виступу.

Зміст. Поняття про техніку спілкування. Техніка говоріння і техніка активного слухання. Структура публічного виступу (етапи). Оцінка аудиторії. Методи інформування. Самопрезентація. Стили самопрезентації (за Е. Джонсом). Особливості побудови тексту. Контакт з аудиторією. Прийоми утримання уваги аудиторії. Образ оратора. Відповіді на запитання.

Ставлення слухачів як ознака сприймання оратора і повідомлення. Вербальні і невербальні маркери ставлення аудиторії до комунікатора.

Тема 8. Технологія бесіди та дискусії.

Зміст. Диспут, дискусія, полеміка, суперечка: співвідношення понять. Технологічний інструментарій полеміки: прийоми переконання й аргументації. Побудова аргументації. Типи питань і способи їх використання. Маніпулятивні прийоми: розпізнавання й захист. Ефекти переконання. Психологічні умови проведення успішної бесіди. Види бесід. Етапи побудови бесіди та технологічні прийоми. Умови та чинники, що впливають на характер бесіди й дискусії. Методи групової дискусії і прийняття групових рішень.

Тема 9. Труднощі комунікації та їх подолання

Зміст. Поняття про утруднену комунікацію спілкування, її прояви. Основні причини утрудненого спілкування. Деформації міжособистісних стосунків. Дефіцитне спілкування.

Комунікативні бар'єри, особливості їх виникнення і подолання. Почуття й емоції у спілкування, способи їх прояву та інтерпретації. Емоційна саморегуляція у процесі спілкування, її методи та техніки.

Тема 10. Технології розвитку комунікативної компетентності.

Зміст. Основні шляхи вдосконалення техніки спілкування. Психологічна допомога і психологічна консультація в корекції спілкування. Коучинг.

Тренінг комунікативної компетентності.

4. Структура навчальної дисципліни

5. Теми семінарських занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікація як соціально-психологічний феномен		
1	Комунікація в структурі процесу спілкування	2
2-3	Психологічна характеристика суб'єктів комунікації	4
4-5	Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації.	4
6-7	Невербальні засоби комунікації.	4
8	Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації	2
Змістовий модуль 2. Психологічні технології організації ефективної комунікації		
9-10	Технологія публічного виступу.	4
11-12	Технологія бесіди та дискусії.	4
13	Труднощі комунікації та їх подолання	2
14-15	Технології розвитку комунікативної компетентності.	4

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологічна характеристика суб'єктів комунікації	2
2	Невербальні засоби комунікації.	2
3	Технологія публічного виступу.	2
4	Технологія бесіди та дискусії.	2
5	Труднощі комунікації та їх подолання	2
6	Технології розвитку комунікативної компетентності.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікація як соціально-психологічний феномен		
1	<p>Тема: Комунікативна компетентність як умова професіоналізму особистості</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вацлавик П., Бивин Дж., Джексон Д. Аксиомы теории коммуникации // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.11-25. - Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. – Івано-Франківськ, 2005. – С.6-10. - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / А. П. Панфилова. — М. : Издательский центр «Академия», 2013. — 368 с. – С.113-121. - Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008.- 224 с. (http://www.info-library.com.ua/books-book-163.html) 	4
2	<p>Тема: Комунікація в структурі процесу спілкування</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вацлавик П., Бивин Дж., Джексон Д. Аксиомы теории коммуникации // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.11-25. - Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. – Івано-Франківськ, 2005. – С.6-10. - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / А. П. Панфилова. — М. : Издательский центр «Академия», 2013. — 368 с. – С.113-121. 	8
3	<p>Тема: Психологічна характеристика суб'єктів комунікації</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дж. Грэй. Мужчины – с Марса, женщины – с Венеры // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.477-512. - Немов Р.С. Психология: В 3-х тт. – М., 2001. – Т.1. – С.511-525. - Кови С. Круг значимости – круг влияния // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 274-277. <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Виконати есе: «Роль спілкування у моєму житті». 2) Підготуйте повідомлення про психологічні особливості ділового і неділового спілкування представників різних етносів (українців, болгар, німців, угорців, японців, американців та ін.). 	10
4	<p>Тема: Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Атватер И. Я Вас слушаю: Советы руководителю, как правильно слушать собеседника / Атватер И. – М.: Книга по Требованию, 2013. – 110 с. - Блакар Р.М. Язык как инструмент социальной власти // Психология 	14

	<p>влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 42-67.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Добрович А. Анатомия диалога // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 138-183. - Розенберг М. Как ясно сообщать о своих наблюдениях, потребностях, чувствах // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 361-396. - Семиченко В.А. Психология общения. – К., 1998. - Ушакова Т.Н., Павлова Н.Д. Зачесова И.А. Речь и структура коммуникации // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.319-330. - Эдган Д. Слушание: неперемное условие поддерживающего поведения // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 330-340. <p>Підготовка завдання: Вправа «Я прийшов!»</p>	
5	<p>Тема: Невербальні засоби комунікації. Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аппс Дж. Чтобы слушали и слышали! Влияние вашего голоса — М.: Питер, 2011. (http://psyfactor.org/lib/apps2.htm) - Атватер И. Невербальное общение // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.209-218. - Изард К.Е. Лицо, фундаментальне емоції // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 219-233. - Пиз А. Язык телодвижений. – М., 2000. - Ниренберг Дж., Калеро Г. Невербальная коммуникация: язык жестов // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.233-255. <p>Завдання: 1) підготуйте повідомлення про особливості інтерпретації певних груп невербальних засобів комунікації; 2) інтерпретація невербаліки на малюнках.</p>	14
6	<p>Тема: Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обозов Н.Н. симпатии и притяжение // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 187-202. - Сидоренко Е.В. Личностное влияние и противостояние чужому влиянию // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.99-111. - Тюптя О.В. Як правильно влаштовуватися на роботу // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. - № 1. – С. 37-40. <p>Шостром Э. Анти-Карнеги, или Человек-манипулятор. – Мн., 1992.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Фельсер Г. Шесть признаков для симпатии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://psyfactor.org/lib/sympathy2.htm 	12

Змістовий модуль 2. Психологічні технології організації ефективної комунікації		
6	<p>Тема: Технологія публічного виступу.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лолейн Г. Как запомнить речь для выступления выступлений [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/rech.htm - Реан А.А. Правила и техники общения // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.438-457. - Трейси Бр. Как избавиться от страха публичных выступлений [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm - Трейси Бр. Мастерство публичного выступления [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm - Устинов Д. Постановка на публике [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/ustinov1.htm - Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2012. — 240 с. – С. 105-137. <p>Виконання вправ.</p>	16
7	<p>Тема: Технологія бесіди та дискусії.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Герасимов И. Метафоры, трюизмы — методы быстрого убеждения [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/persuasion.htm - Мамонтов С. Как критиковать эффективно. Правила конструктивной критики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/criticism3.htm - Мищич П. Передача информации, техника постановки вопросов, искусство слушать, наблюдение за собеседником // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.294-314. - Мищич П. Нейтрализация замечаний собеседника, природа замечаний, приемы, тактика // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.333-364. - Мищич П. аргументация: цели, условия, приемы // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.367-395. - Правила эффективной критики (советы руководителю) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/kritika.htm - Стешов А. Психология спора. Виды и принципы полемического взаимодействия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/dispute1.htm - Правила спора: поведение и позиции. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/dispute2.htm <p>- Халперн Д. Психология критического мышления. СПб., 2000. - С. 242-252. (€ в с-мі дистанц.навч).</p>	16
8	<p>Тема: Труднощі комунікації та їх подолання</p> <p>Завдання: виконання самоаналізу на предмет труднощів у спілкуванні.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дж. Грэй. Мужчины – с Марса, женщины – с Венеры // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.477-512. - Гірник А.М., Шпалерчук І.Н. Тренінг комунікативних вмінь // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. - №№ 1– 2. - Гридасова Ю. Как преодолеть страх общения [Електронний ресурс]. – 	14

	<p>Режим доступа: http://psyfactor.org/lib/strah-obscheniya-2.htm</p> <p>- Каменюкин А., Ковпак Д. Безопасное общение. Эффективное поведение в ситуациях прессинга [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://psyfactor.org/lib/pressing2.htm</p> <p>- Лефевр Ли. Почему объяснения могут оказаться неудачными [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://psyfactor.org/lib/objasnenie2.htm</p> <p>- Лэйни М. Семь партизанских тактик общения для интровертов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://psyfactor.org/lib/uspeh43.htm</p> <p>- Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / А. П. Панфилова. — М. : Издательский центр «Академия», 2013. — 368 с. – С.120-135.</p>	
9	<p>Тема: Технології розвитку комунікативної компетентності. Конспектування наукових праць:</p> <p>- Гірник А.М., Шпалерчук І.Н. Тренінг комунікативних вмінь // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. - №№ 1– 2.</p> <p>- Макшанов С.И., Хрящева Н.Ю. психогимнастика в тренинге // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.</p> <p>- Накамото Стив. Гений общения. Как им стать? — М.: Питер, 2010. ([Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://psyfactor.org/lib/uspeh31.htm)</p> <p>Фьоре Н. Психология личной эффективности. Как победить стресс, сохранять концентрацию и получать удовольствие от работы. — М.: Манн, Иванов и Фербер, 2013.</p>	12
	Разом	120

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікація як соціально-психологічний феномен		
1	<p>Тема: Комунікативна компетентність як умова професіоналізму особистості</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вацлавик П., Бивин Дж., Джексон Д. Аксиомы теории коммуникации // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.11-25. - Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. – Івано-Франківськ, 2005. – С.6-10. - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / А. П. Панфилова. — М. : Издательский центр «Академия», 2013. — 368 с. – С.113-121. - Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008.- 224 с. (http://www.info-library.com.ua/books-book-163.html) 	6
2	<p>Тема: Комунікація в структурі процесу спілкування</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вацлавик П., Бивин Дж., Джексон Д. Аксиомы теории коммуникации // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.11-25. - Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. – Івано-Франківськ, 2005. – С.6-10. - Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / А. П. Панфилова. — М. : Издательский центр «Академия», 2013. — 368 с. – С.113-121. 	8
3	<p>Тема: Психологічна характеристика суб'єктів комунікації</p> <p>Самостійна підготовка питань з питань плану семінарського заняття.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дж. Грэй. Мужчины – с Марса, женщины – с Венеры // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.477-512. - Немов Р.С. Психология: В 3-х тт. – М., 2001. – Т.1. – С.511-525. - Кови С. Круг значимости – круг влияния // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 274-277. <p><i>Завдання:</i> 1) Виконати есе: «Роль спілкування у моєму житті».</p> <p>2) Підготуйте повідомлення про психологічні особливості ділового і неділового спілкування представників різних етносів (українців, болгар, німців, угорців, японців, американців та ін.).</p>	12
4	<p>Тема: Засоби комунікації. Вербальні засоби комунікації.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Атватер И. Я Вас слушаю: Советы руководителю, как правильно слушать собеседника / Атватер И. – М.: Книга по Требованию, 2013. – 110 с. - Блакар Р.М. Язык как инструмент социальной власти // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 42-67. 	18

	<p>- Добрович А. Анатомия диалога // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 138-183.</p> <p>- Розенберг М. Как ясно сообщать о своих наблюдениях, потребностях, чувствах // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 361-396.</p> <p>- Семиченко В.А. Психология общения. – К., 1998.</p> <p>- Ушакова Т.Н., Павлова Н.Д. Зачесова И.А. Речь и структура коммуникации // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.319-330.</p> <p>- Эдган Д. Слушание: неперемное условие поддерживающего поведения // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С. 330-340.</p> <p>Підготовка завдання: Вправа «Я прийшов!»</p>	
5	<p>Тема: Невербальні засоби комунікації. Конспектування наукових праць:</p> <p>- Аппс Дж. Чтобы слушали и слышали! Влияние вашего голоса — М.: Питер, 2011. (http://psyfactor.org/lib/apps2.htm)</p> <p>- Атватер И. Невербальное общение // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.209-218.</p> <p>- Изард К.Е. Лицо, фундаментальные эмоции // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 219-233.</p> <p>- Пиз А. Язык телодвижений. – М., 2000.</p> <p>- Ниренберг Дж., Калеро Г. Невербальная коммуникация: язык жестов // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.233-255.</p> <p>Завдання: 1) підготуйте повідомлення про особливості інтерпретації певних груп невербальних засобів комунікації; 2) інтерпретація невербаліки на малюнках.</p>	18
6	<p>Тема: Психологічні особливості міжособистісного сприймання в процесі комунікації Самостійна підготовка питань за змістом теми, плану лекції та семінарського заняття. Конспектування наукових праць:</p> <p>- Обозов Н.Н. симпатии и притяжение // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С. 187-202.</p> <p>- Сидоренко Е.В. Личностное влияние и противостояние чужому влиянию // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.99-111.</p> <p>- Тюптя О.В. Як правильно влаштовуватися на роботу // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. - № 1. – С. 37-40.</p> <p>Шостром Э. Анти-Карнеги, или Человек-манипулятор. – Мн., 1992.</p> <p>- Фельсер Г. Шесть признаков для симпатии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://psyfactor.org/lib/sympathy2.htm</p>	18

Змістовий модуль 2. Психологічні технології організації ефективної комунікації		
6	<p>Тема: Технологія публічного виступу.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лолейн Г. Как запомнить речь для выступления выступлений [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/rech.htm - Реан А.А. Правила и техники общения // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.438-457. - Трейси Бр. Как избавиться от страха публичных выступлений [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm - Трейси Бр. Мастерство публичного выступления [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm - Устинов Д. Постановка на публике [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/ustinov1.htm - Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2012. — 240 с. – С. 105-137. <p>Виконання вправ.</p>	20
7	<p>Тема: Технологія бесіди та дискусії.</p> <p>Самостійна підготовка питань з питань плану семінарського заняття.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Герасимов И. Метафоры, трюизмы — методы быстрого убеждения [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/persuasion.htm - Мамонтов С. Как критиковать эффективно. Правила конструктивной критики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/criticism3.htm - Миич П. Передача информации, техника постановки вопросов, искусство слушать, наблюдение за собеседником // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.294-314. - Миич П. Нейтрализация замечаний собеседника, природа замечаний, приемы, тактика // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.333-364. - Миич П. аргументация: цели, условия, приемы // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.367-395. - Правила эффективной критики (советы руководителю) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/kritika.htm - Шешов А. Психология спора. Виды и принципы полемического взаимодействия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/dispute1.htm - Правила спора: поведение и позиции. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/dispute2.htm - Халперн Д. Психология критического мышления. СПб., 2000. - С. 242-252. 	22
8	<p>Тема: Труднощі комунікації та їх подолання</p> <p>Завдання: виконання самоаналізу на предмет труднощів у спілкуванні.</p> <p>Самостійна підготовка питань з питань плану семінарського заняття.</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дж. Грэй. Мужчины – с Марса, женщины – с Венеры // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. – СПб., 2001. – С.477-512. - Гірник А.М., Шпалерчук І.Н. Тренінг комунікативних вмінь // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. - №№ 1– 2. - Гридасова Ю. Как преодолеть страх общения [Електронний ресурс]. – 	18

	<p>Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/strah-obscheniya-2.htm</p> <p>- Каменюкин А., Ковпак Д. Безопасное общение. Эффективное поведение в ситуациях прессинга [Электронный ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/pressing2.htm</p> <p>- Лефевевер Ли. Почему объяснения могут оказаться неудачными [Электронный ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/objasnenie2.htm</p> <p>- Лэйни М. Семь партизанских тактик общения для интровертов [Электронный ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/uspeh43.htm</p> <p>- Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / А. П. Панфилова. — М. : Издательский центр «Академия», 2013. — 368 с. – С.120-135.</p>	
9	<p>Тема: Технології розвитку комунікативної компетентності. Самостійна підготовка питань за змістом теми, плану лекції та семінарського заняття. Конспектування наукових праць:</p> <p>- Гірник А.М., Шпалерчук І.Н. Тренінг комунікативних вмінь //Практична психологія та соціальна робота. – 2001. - №№ 1– 2.</p> <p>- Макшанов С.И., Хрящева Н.Ю. психогимнастика в тренинге // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – С.</p> <p>- Накамото Стив. Гений общения. Как им стать? — М.: Питер, 2010. ([Электронный ресурс]. – Режим доступу: http://psyfactor.org/lib/uspeh31.htm)</p> <p>Фьоре Н. Психология личной эффективности. Как победить стресс, сохранять концентрацию и получать удовольствие от работы. — М.: Манн, Иванов и Фербер, 2013.</p>	16
	Разом	156

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом проведення індивідуальної роботи зі студентами з даної дисципліни не передбачено.

10. Методи навчання

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення психології конфлікту на лекційних та семінарських заняттях використовуються наступні форми роботи:

- презентації;
- проведення емпіричних психологічних досліджень;
- робота з контрольними тестами;
- складання студентами тестів та кросвордів з окремих тем навчальної дисципліни;
- проведення ділових ігор та вправ.

11. Методи контролю

Завдання для поточного контролю знань і умінь студентів: опрацювання студентами лекційного матеріалу, самостійна робота із науковими джерелами, підготовка домашніх завдань.

Форми поточного оцінювання знань: усне опитування, виконання тестових завдань, підготовка рефератів та їх захист, підготовка та захист презентацій, тематичний диктант, виконання контрольних робіт.

Форма підсумкового оцінювання знань: залік.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1											Модуль 2	Залік	Сума
Навчальна (аудиторна) робота													
Змістовий модуль 1					сума	Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5		T6	T7	T8	T9				
Робота на парах – 15, Тести -20, Реферат (повідомлення) - 10 Контрольна робота - 10					55	Робота на парах – 20, Тести – 25					45		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни при підсумковому контролі:

“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

13. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- методичні матеріали до семінарських занять;

- текстові та електронні варіанти тестів для поточного контролю знань.

14. Рекомендована література

Базова література:

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Мовленнєва комунікація: Підручник. – К., 2004.
2. Аминов И.И. Психология делового общения. Учебное пособие. - 5-е изд. - М.: "Омега-Л", 2009. - 304 с.
3. Вацлавик П., Бивии Д., Джексон Д. Прагматика человеческих коммуникаций: Изучение паттернов, патологий и парадоксов взаимодействия. – М.: Апрель-Пресс, Изд-во ЭКСМО Пресс, 2000. — 320 с.
4. Вердербер Р., Вердербер К. Психология общения. — СПб.: ПРАЙМ_ЕВРОЗНАК, 2003. — 320 с.
5. Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. – 104 с.
6. Джонсон, Девід В. Соціальна психологія: Тренінг міжособистісного спілкування. – К., 2003.
7. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. – М., 1987.
8. Вердербер Р., Вердербер К. Психология общения. - СПб.: ПРАЙМ -ЕВРОЗНАК, 2003. — 320 с.
9. Кайдалова Л.В., Пляка Л. Г. Психологія спілкування: Навчальний посібник. - Х. : НФаУ, 2011. – 132 с.
10. Леонов Н. И. Психология делового общения: Учеб. пособие. - М.: Изд-во Московского психолого-социального института; Воронеж: Издательство НПО «МОДЭК», 2005. — 256 с.
11. Зубенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування.– К.,2000.
12. Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. – СПб.: Питер, 2011. – 576 с.
13. Каган М.С. Мир общения: Проблемы межсубъектных отношений. – М., 1988.
14. Куницына В. Н., Казаринова Н. В., Погольша В. М. Межличностное общение / В. Н.Куницына, Н. В.Казаринова, В. М. Погольша. СПб.: Питер, 2001. – 544 с.
15. Льюис Д. Тренинг эффективного общения. – М., 2002.
16. Кинан К. Эффективное общение. – М.: Эксмо, 2006.
17. Мелибруда Е. Я – Ты – Мы: психологические возможности улучшения общения. – М., 1986.
18. Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой, В.М.Погольши. - СПб.,2001.–(Серия “Хрестоматия по психологии“).
19. Мокшанцев Р., Мокшанцева А. Социальная психология. Учебное пособие для ВУЗов. - М: Сибирское соглашение, Инфра-М, 2001 г.
20. Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / А. П. Панфилова. — М. : Издатель ский центр «Академия», 2013. — 368 с.
21. Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. – СПб., 2001. – (Серия “Хрестоматия по психологии”).
22. Семиченко В.А. Психология общения. – К., 1998.
23. Сидоренко Е. В. Тренинг коммуникативной компетентности в деловом взаимодействии. — СПб.: Речь, 2008. — 208 с
24. Столяренко Л. Д. Психология делового общения и управления. Учебник / Л. Д. Столяренко. — Ростов н/Д: Феникс, 2005. — 416 с.
25. Філоненко М. Психологія спілкування Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008.- 224 с. (<http://www.info-library.com.ua/books-book-163.html>)
26. Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2012. — 240 с.
27. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування: Навч.посіб. – К., 2002.

28. Допоміжна література:

29. Винокур В. А. В49 Уловки в споре. - СПб.: Речь, 2005. —142 с. -
30. Пиз А. Язык телодвижений. – М., 2012.
31. Руденский Е.В. Социальная психология: Курс лекций. – М., Новосибирск, 1999.
32. Семечкин Н.И. Социальная психология на рубеже веков: история, теория, исследования. Учебник Часть II. - Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 2003.
33. Шостром Э. Анти-Карнеги, или Человек-манипулятор. – Мн., 1992.
34. Шейнов В.П. Искусство убеждать. – М., 2011.
35. Щекин Г.В. Как читать людей по их внешнему облику. – К., 1992.

36. Інформаційні ресурси

37. Журнал «Вопросы психологии» // <http://www.voppsy.ru/frame25.htm>
38. Вісник «Психологія і педагогіка» (Київ) <http://www.psych.kiev.ua>
39. Изард К.Э. Психология эмоций // <http://www.myword.ru>
40. Мещеряков Б.Г., Зинченко В.П. Большой психологический словарь // <http://www.koob.ru>
41. Почепцов Г. Теория коммуникации // <http://www.koob.ru>
42. Психологический словарь // <http://www.voppsy.ru/dictionary.htm>
43. Філоненко М.М. Психологія спілкування// http://pidruchniki.ws/00000000/psihologiya/psihologiya_spilkuvannya_-_filonenko_mm